

ขอสำนวนการตรวจสอบเรื่องร้องเรียน

เรื่องร้องเรียนที่มีการตรวจสอบเสร็จสิ้นแล้ว จะเปิดเผยได้มากน้อยแค่ไหน การเปิดเผยจะกระทบต่อการพิจารณาตัดสินใจของผู้ที่มีอำนาจหรือไม่ มาดูครับ

นาย ก เป็นผู้ร้องเรียนกล่าวหา นาย ข ว่ากระทำความผิดฐานเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการทุจริตในภาครัฐ ต่อมาสำนักงาน A ได้เสนอเรื่องต่อคณะกรรมการ B คณะกรรมการ B มีมติไม่รับไว้ไต่สวนข้อเท็จจริง นาย ก จึงมีหนังสือถึงสำนักงาน A ขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสำนวนเรื่องร้องเรียนนาย ข ดังกล่าว สำนักงาน A แจ้งปฏิเสธการเปิดเผยโดยให้เหตุผลว่า เนื่องจากเป็นเอกสารที่เกี่ยวกับความเห็นหรือคำแนะนำภายในหน่วยงานในการตรวจสอบเรื่องร้องเรียนกล่าวหา และเป็นเอกสารที่มีกฎหมายคุ้มครองมิให้เปิดเผย และที่มีผู้ให้ข้อมูลมาโดยไม่ประสงค์ให้นำไปเปิดเผยต่อผู้อื่น ตามมาตรา ๑๕ (๑) และ (๖) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ นาย ก จึงอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดิน และการบังคับใช้กฎหมาย วินิจฉัยสรุปว่า สำนวนการแสวงหาข้อเท็จจริงและรวบรวมพยานหลักฐานกรณีของผู้อุทธรณ์ร้องเรียนกล่าวหา นาย ข เมื่อปรากฏว่าคณะกรรมการ B พิจารณาเสร็จสิ้นแล้วว่า เป็นเรื่องที่ไม่ปรากฏพฤติการณ์และพยานหลักฐานเพียงพอว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการทุจริตในภาครัฐ จึงไม่รับไว้ไต่สวนข้อเท็จจริง ข้อมูลสำนวนการแสวงหาข้อเท็จจริงดังกล่าวจึงไม่ใช่ความเห็นหรือคำแนะนำภายในหน่วยงานของรัฐในการดำเนินการเรื่องหนึ่งเรื่องใด ตามมาตรา ๑๕ (๓) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เนื่องจากข้อกฎหมายดังกล่าวกำหนดขึ้นเพื่อคุ้มครองความเป็นอิสระในการเสนอความเห็นของเจ้าหน้าที่ให้สามารถเสนอความเห็นได้เต็มที่โดยไม่ถูกแทรกแซงก่อนมีผลยุติ กฎหมายจึงคุ้มครองให้เจ้าหน้าที่อาจมีคำสั่งไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารอันเป็นความเห็นหรือคำแนะนำภายในหน่วยงานระหว่างพิจารณานั้นได้ แต่กรณีนี้เมื่อการดำเนินการเสร็จสิ้นแล้ว ข้อมูลการแสวงหาข้อเท็จจริงดังกล่าว จึงไม่มีความเห็นหรือคำแนะนำภายในหน่วยงานอีกต่อไป ประกอบกับผู้อุทธรณ์เป็นผู้ร้องเรียนกล่าวหา จึงควรได้รับทราบข้อมูลข่าวสารเพื่อแสดงความโปร่งใสและตรวจสอบได้ในกระบวนการแสวงหาข้อเท็จจริงของหน่วยงาน วินิจฉัยให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารแก่ผู้อุทธรณ์

มีข้อสงสัยการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หรือไปที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี โทร ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๗ / ๐๙ ๒๒๕๐ ๐๕๘๙ (www.oic.go.th) (wattanapong.k@opm.go.th)

คำวินิจฉัยคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย (ที่ สค ๗๖/๒๕๖๖) นายวรรณพงศ์ คำดี ผู้อำนวยการส่วนส่งเสริมและเผยแพร่สิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสาร

“ข้อมูลโปร่งใส ราชการไทยไร้ทุจริต”

ขอตรวจสอบเงินบำเหน็จบำนาญของบุคคลอื่น

ช่วงใกล้เลือกตั้งก็จะมีข่าวชุลมุนว่าใครมีหุ้น มีที่ดิน ชุกไว้บ้าง เลยนำเรื่องนี้มาเสนอเทียบเคียงว่า การขอข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลโดยอ้างว่าจะนำไปตรวจสอบทรัพย์สินของผู้นั้นจะทำได้หรือไม่ มาดูเรื่องนี้ครับ

นาย ก มีหนังสือถึงกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ ขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับหนังสือรับรองการพ้นสภาพสมาชิกและจำนวนเงินที่นาย ข ได้รับจากกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ โดยอ้างว่าเป็นผู้ตรวจสอบทรัพย์สินนาย ข และจะนำไปส่งให้แก่สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการปฏิเสธการเปิดเผยโดยให้เหตุผลว่า ไม่สามารถเปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลดังกล่าวโดยไม่ได้รับความยินยอมจากเจ้าของข้อมูล ตามมาตรา ๖ ประกอบมาตรา ๒๗ และมาตรา ๘๐ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๒ นาย ก จึงอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดิน และการบังคับใช้กฎหมาย วินิจฉัยสรุปว่า ข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์เป็นข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งเฉพาะตัวของบุคคล อันจะทำให้ทราบถึงฐานะทางการเงินของบุคคลดังกล่าว จึงเป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล ตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ซึ่งหน่วยงานของรัฐจะเปิดเผยโดยปราศจากความยินยอมเป็นหนังสือของเจ้าของข้อมูลที่ให้ไว้ล่วงหน้าหรือในขณะนั้นมิได้ ตามมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ประกอบกับผู้อุทธรณ์อ้างว่าเป็นผู้ตรวจสอบทรัพย์สินนาย ข และจะนำไปส่งให้แก่สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน โดยมีได้ระบุถึงอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายว่าเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีอำนาจแต่อย่างใด การเปิดเผยจะเป็นการรุกรานสิทธิส่วนบุคคลของบุคคลอื่นโดยไม่สมควร ตามมาตรา ๑๕ (๕) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ การปฏิเสธของกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ จึงชอบแล้ว วินิจฉัยให้ ยกอุทธรณ์

ข้อสังเกต เรื่องนี้หน่วยงานปฏิเสธการเปิดเผยตามพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๒ แต่กฎหมายฉบับดังกล่าวเป็นกรณีการขอข้อมูลส่วนบุคคลของตนเองเท่านั้น กรณีนี้จึงต้องนำเข้ามาพิจารณาตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

มีข้อสงสัยการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หรือไปที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี โทร ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๗ / ๐๙ ๒๒๕๐ ๐๕๘๙ (www.oic.go.th) (wattanapong.k@opm.go.th)

คำวินิจฉัยคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย (ที่ สค ๘๙/๒๕๖๖) นายวรรณพงศ์ คำดี ผู้อำนวยการส่วนส่งเสริมและเผยแพร่สิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสาร

“เปิดเผยเป็นหลัก ปกปิดเป็นข้อยกเว้น”

บันทึกภายในของส่วนราชการ

เรื่องนี้เป็นกรขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับหนังสือบันทึกภายในของส่วนราชการเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาการร้องเรียน มาดูว่าจะสามารถเปิดเผยได้มากน้อยแค่ไหน

นาย ก เป็นผู้เช่าที่ราชพัสดุแปลงเลขที่ ... เพื่อประกอบการเกษตรทำไร่ ต่อมากรมธนารักษ์ได้บอกเลิกสัญญาเช่าเนื่องจากการจัดให้เช่าที่ราชพัสดุดังกล่าวไม่ได้ดำเนินการตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดหาประโยชน์ในที่ราชพัสดุ พ.ศ. ๒๕๕๒ นาย ก จึงยื่นฟ้องต่อศาลปกครอง ต่อมาสำนักงานธนารักษ์พื้นที่ A ได้ยื่นฟ้องนาย ก ต่อศาลจังหวัดในข้อหาบุกรุกนำรถไถในพื้นที่ราชพัสดุ และมีประเด็นพิพาทเรื่อยมา นาย ก จึงมีหนังสือถึงสำนักงานธนารักษ์พื้นที่ A ขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับบันทึกภายในของส่วนราชการเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาการร้องเรียนที่ราชพัสดุแปลงเลขที่ ... ดังกล่าว ๓ รายการ คือ (๑) หนังสือเลขที่ กค.../๒๑๗๕ ลงวันที่ ๗ กันยายน ๒๕๕๙ เรื่องการแก้ไขปัญหาการร้องเรียนในที่ราชพัสดุแปลงเลขที่ ... (๒) หนังสือเลขที่ กค.../๑๗๑๑ ลงวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๐ เรื่องการชำระค่าเช่าที่ดินราชพัสดุ (๓) หนังสือสำนักงานธนารักษ์พื้นที่ A เรื่องการแก้ไขปัญหาเรื่องร้องเรียน สำนักงานธนารักษ์พื้นที่ A ปฏิเสธการเปิดเผยโดยให้เหตุผลว่า รายการที่ ๑ และรายการที่ ๒ เป็นเอกสารของทางราชการที่เสนอความเห็นหรือคำแนะนำภายในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการที่ราชพัสดุ อันอาจเกี่ยวกับการดำเนินการทางศาล การเปิดเผยอาจทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพหรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ ตามมาตรา ๑๕ (๒) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ส่วนรายการที่ ๓ ไม่ปรากฏเอกสารดังกล่าว นาย ก จึงอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดิน และการบังคับใช้กฎหมาย วินิจฉัยสรุปว่า แม้ข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๑ และรายการที่ ๒ จะมีลักษณะเป็นความเห็นหรือคำแนะนำภายในหน่วยงานของรัฐในการดำเนินการเรื่องหนึ่งเรื่องใด แต่เมื่อการแก้ไขปัญหาร้องเรียนครั้งดังกล่าวและการชำระค่าเช่าที่ราชพัสดุครั้งดังกล่าวเสร็จสิ้นแล้ว การเปิดเผยจึงไม่ทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพหรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ ตามมาตรา ๑๕ (๒) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ จึงวินิจฉัยให้เปิดเผยรายการที่ ๑ และรายการที่ ๒ ส่วนรายการที่ ๓ เมื่อหน่วยงานปฏิเสธว่าไม่มีข้อมูลข่าวสาร จึงไม่มีวัตถุประสงค์แห่งการพิจารณาวินิจฉัยที่คณะกรรมการฯ จะรับไว้พิจารณาได้ จึงไม่มีประเด็นต้องวินิจฉัย หากผู้อุทธรณ์ไม่เชื่อว่าเป็นความจริง สามารถใช้สิทธิร้องเรียนเพื่อให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารตรวจสอบความมีอยู่จริงต่อไปได้ ตามมาตรา ๑๓ ประกอบมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

มีข้อสงสัยการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หรือไปที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี โทร ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๗ / ๐๙ ๒๒๕๐ ๐๕๘๙ (www.oic.go.th) (wattanapong.k@opm.go.th)

คำวินิจฉัยคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย (ที่ สค ๑๑๔/๒๕๖๖) นายวรรณพงศ์ คำดี ผู้อำนวยการส่วนส่งเสริมและเผยแพร่สิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสาร

“ข้อมูลโปร่งใส ราชการไทยไร้ทุจริต”

ขอทราบชื่อเจ้าหน้าที่

หนังสือราชการในรูปแบบหนังสือประทับตราจะมีเพียงลายมือชื่อของผู้ลงนามเท่านั้น ถ้าจะขอทราบว่าผู้ที่ลงนามในหนังสือคือใคร จะขอได้หรือไม่ มาดูครับ

นาย ก ได้มีหนังสือถึงนาย ข ร้องเรียนกล่าวโทษเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำผิดวินัย ต่อมาสำนักงาน A มีหนังสือแจ้งผลการพิจารณาให้นาย ก ทราบ โดยแจ้งเป็นหนังสือประทับตราลงนามกำกับโดยบุคคลหนึ่ง นาย ก จึงมีหนังสือถึงสำนักงาน A ขอข้อมูลข่าวสารว่า เจ้าหน้าที่ของสำนักงาน A ที่ลงนามในหนังสือแจ้งนาย ก นั้น ชื่ออะไร มีตำแหน่งหน้าที่อะไร และขอเอกสารหลักฐานที่แสดงว่าเจ้าหน้าที่ผู้นั้นมีอำนาจลงนามในหนังสือตอบกลับ นาย ก ซึ่งร้องเรียนถึงนาย ข สำนักงาน A ปฏิเสธการเปิดเผยโดยให้เหตุผลว่า หนังสือประทับตราลงนามกำกับโดยผู้อำนวยการสำนัก B ซึ่งได้รับมอบอำนาจจากหัวหน้าส่วนราชการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยงานสารบรรณ พ.ศ. ๒๕๒๖ จึงไม่เปิดเผยชื่อและชื่อสกุล เพราะไม่กระทบถึงสาระสำคัญที่ได้รับแจ้งในหนังสือฉบับนั้น การเปิดเผยอาจก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิตหรือความปลอดภัยของบุคคลหนึ่งบุคคลใด มาตรา ๑๕ (๔) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ และไม่เปิดเผยเอกสารที่แสดงว่าเจ้าหน้าที่มีอำนาจในการตอบหนังสือฉบับดังกล่าวเนื่องจากการเสนอความเห็นในการปฏิบัติหน้าที่ ตามมาตรา ๑๕ (๓) แห่งพระราชบัญญัติฉบับเดียวกัน นาย ก จึงอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดิน และการบังคับใช้กฎหมาย วินิจฉัยสรุปว่า ชื่อและชื่อสกุลของผู้ลงนามกำกับในหนังสือประทับตราดังกล่าว เป็นการดำเนินการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยงานสารบรรณ พ.ศ. ๒๕๒๖ ผู้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสำนัก B ย่อมต้องลงนามกำกับในหนังสือประทับตรา เป็นข้อมูลการปฏิบัติราชการตามปกติ และไม่มีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดที่หน่วยงานของรัฐอาจมีคำสั่งมิให้เปิดเผย ตามมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ จึงเปิดเผยให้ผู้อุทธรณ์ทราบได้ ส่วนเอกสารที่แสดงว่าเจ้าหน้าที่สำนักงาน A มีอำนาจในการตอบหนังสือที่ผู้อุทธรณ์มีถึงนาย ข เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า เอกสารดังกล่าวคือ บันทึกข้อความเสนอความเห็นต่อผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้น เพื่อนำเรียนนาย ข เกี่ยวกับเรื่องร้องเรียนของผู้อุทธรณ์ โดยนาย ข ได้ทราบเรื่องแล้ว สำนักงาน A จึงมีหนังสือประทับตราแจ้งให้ผู้อุทธรณ์ทราบ ข้อมูลข่าวสารดังกล่าว จึงไม่ใช่ความเห็นหรือคำแนะนำภายในหน่วยงานในการดำเนินการเรื่องหนึ่งเรื่องใด ตามมาตรา ๑๕ (๓) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ จึงเปิดเผยให้ผู้อุทธรณ์ทราบได้

มีข้อสงสัยการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หรือไปที่ สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี โทร ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๗ / ๐๙ ๒๒๕๐ ๐๕๘๙ (www.oic.go.th) (wattanapong.k@opm.go.th)

คำวินิจฉัยคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย (ที่ สค ๑๑๙/๒๕๖๖) นายวรรณพงศ์ คำดี ผู้อำนวยการส่วนส่งเสริมและเผยแพร่สิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสาร

“ข้อมูลโปร่งใส ราชการไทยไร้ทุจริต”